

ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ГЕННОМОДИФІКОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Мирошник М.Г., Білоцерківський О.Б.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Генна інженерія, біотехнологія – це одна з областей сучасної науки, що найбільш бурхливо розвивається. Її досягнення, з одного боку, викликають здивування та захоплення, але з іншого – вселяють тривогу та побоювання. Погляди на можливість, бажаність чи небажаність застосування генетично модифікованих організмів (ГМО) у сфері виробництва продовольства найчастіше прямо протилежні. Серед усіх ГМО-культур найбільшого поширення набула соя. На її частку припадає понад 40% світових посівів усіх ГМО. Серед 5 найбільших генно-модифікованих агрокультур також значаться кукурудза, ріпак, бавовна та рис. Найменшого поширення набули картопля, цукрові буряки, томати, пшениця, диня, кабачки, льон та цикорій. Використання досягнень біотехнології сприймається громадськістю неоднозначно. Коли ж питання стосується використання ГМО у сільському господарстві з метою отримання продовольства або кормів, то світова громадськість виявляє сильне занепокоєння щодо безпеки генетично модифікованих джерел їжі для здоров'я людини та сільськогосподарських тварин, негативного впливу ГМО на біорізноманіття та екологію. Потенційний вплив ГМО на здоров'я людини та тварин, на навколишнє середовище, на біологічну різноманітність як у середньостроковій, так і в довгостроковій перспективі активно обговорюється на міжнародному та національних рівнях. Позиції різних країн у цьому питанні залежить від багатьох факторів, таких, наприклад, як ставлення уряду до біотехнологічних досліджень; рівень ризику у майбутньому; здатність усунути можливий ризик або звести його до мінімуму та законодавчі заходи, що застосовуються для цього; отримувана вигода від використання досягнень біотехнології; інтереси певних груп людей; соціальні аспекти та морально-етичні норми. Однак існуючі погляди на проблему зрештою можна об'єднати у дві групи. З одного боку, використання ГМО не приносить жодної шкоди і дозволить вирішити проблему нестачі продовольства, з іншого – противники ГМО стверджують про токсичність цих продуктів, зниження репродуктивності та патологічні зміни в органах тварин.

Таким чином, у зв'язку з неоднозначною реакцією світової громадськості на використання ГМО для виробництва продовольства та кормів та за широкомасштабної дискусії з цього приводу виникає проблема права вибору споживача та виникає проблема, пов'язана з маркуванням генетично модифікованої продукції.

Література:

1. Білоцерківський О.Б., Шапран Є.М. Генетично модифіковані продукти: аргументи за і проти. *Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми соціально-економічного розвитку підприємств»*, 26-27 листопада 2019 р. Харків: ТОВ «Планета-Прінт», 2019. С. 84-85.